

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2021-319

14.4.2021

Storebrand Livsforsikring AS

Livsforsikring/uføredekninger/pensjon

Ufør - fortsettelsesforsikring - rett til tillegg for alder og 35 % av forsikringssum - fal. § 19-7.

Forsikrede tegnet fortsettelsesforsikring, da han sluttet hos arbeidsgiver. Han ble senere varig ufør. Saken reiste spørsmål om tilbudet om fortsettelsesforsikringen måtte forstås slik at han ved uførhet hadde krav på alderstillegg og 35 % tillegg til forsikringssummen. Nemnda bemerket at tilbudet måtte leses i sammenheng og at tilbudet var tilstrekkelig klart mht. hvilken forsikringssum som gjaldt. Han hadde derfor ikke krav på tilleggene og selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (f. 1983) var gjennom tidligere arbeidsgiver medlem av dennes kollektive ordninger. Han sluttet i stillingen, og selskapet ga 30.11.16 tilbud om fortsettelsesforsikring, og som forsikrede aksepterte 21.12.16.

I tilbudet var det inntatt en tabell der det fremgikk at ved uførhet var forsikringssummen kr 2 852 000, og at dekningen opphørte 30.6.2049. Deretter:

Ved uførhet:

Arbeidsuførhet annen sykdom

Regulering i forhold til alder

Forsikringssummen er fastsatt ut fra din alder på beregningsdato for dette tilbudet samt etter tidligere avtales bestemmelser om aldersregulering som vist nedenfor.

Er forsikrede 45 eller 46 år utbetales forsikringssummen. For hvert år arbeidstakeren er over 46 år gjøres et fradrag som utgjør 5 prosent av forsikringssummen, dog høyst 90 prosent. Er arbeidstakeren 35 – 44 år, forhøyes forsikringssummen med 3,5 prosent av forsikringssummen for hvert år vedkommende er yngre enn 45 år. Er arbeidstakeren 34 år eller yngre, forhøyes forsikringssummen med 2,5 prosent av forsikringssummen for hvert år vedkommende er yngre enn 35 år. I tillegg kommer 35 prosent av forsikringssummen.

Deretter fulgte opplysninger om uføregrad, premie mm.

I forsikringsbevis var uføreytelsen angitt slik:

Hvordan sikres familiens økonomi dersom du skulle bli arbeidsufør:

Hvis du blir varig arbeidsufør 2 838 495 kroner

... Ved delvis arbeidsuførhet får du en engangsutbetaling i forhold til graden av uførhet.

Det er din pensjonsgivende inntekt hos (tidligere arbeidsgiver) som er lagt til grunn for beregning av forsikringssummen.

Selskapet opplyste at forsikrede var arbeidsufør fra 1.9.16, og ble innvilget uføretrygd fra 1.10.20.

Forsikrede fremmet krav 30.9.20, og viste til at han var 100 % ufør.

Selskapet utbetalte 7.10.20 kr 2 838 495 som full forsikringssum. Selskapet opplyste senere at utbetalingen/forsikringssummen var redusert i henhold til aldersjusteringen under den opprinnelige avtalen.

Forsikrede klaget 26.10.20 på utbetalingen, og mente han etter avtalen hadde krav på alderstillegg. Selskapet fastholdt 18.11.20 at forsikrede ikke hadde krav på ytterligere utbetaling.

Forsikrede har i det vesentlige anført at en objektiv og naturlig forståelse av tilbudet er at forsikrede har krav på forsikringssummen pluss alderstillegg og tillegg på 35 %. Uklare formuleringer er selskapets risiko. Han har da krav på tilsammen kr 4 626 746,85. Det er vist til Rt. 1997 s. 1807.

Selskapet har i det vesentlige anført at tilbudet må leses i sammenheng, og at avsnittet i tilbudet om fortsettelsesforsikring som forsikrede påberoper bare viser hvordan forsikringssummen i tilbudet er fastsatt.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken reiser spørsmål om forsikrede har krav på ytterligere utbetaling under utføredekningen.

Forsikringsavtalen er utgangspunktet for hva forsikrede har krav på. Nemnda legger til grunn at det er forsikringsvilkårene fra 1.10.14 for fortsettelsesforsikring utgått fra en kollektiv livsforsikring som gjaldt på tegningstidspunktet og på tidspunktet arbeidsevnen ble nedsatt. Det følger av tilbudet at kravet til uføregrad er 50 %. Forsikringsvilkårene ble endret 25.5.18 slik at kravet til uføregrad ble nedsatt til 40 %.

Det er ikke inntatt bestemmelser om aldersjustering i forsikringsbeviset eller vilkårene. Basert på disse hadde forsikrede ved 100 % uførhet krav på kr 2 838 495,00, som er det beløpet han har fått utbetalt. Nemnda legger til grunn at dette ikke er bestridt av forsikrede.

Forsikrede har fremsatt krav om ytterligere erstatning på bakgrunn av henvisningen i tilbudet til aldersregulering:

Er forsikrede 45 eller 46 år utbetales forsikringssummen. For hvert år arbeidstakeren er over 46 år gjøres et fradrag som utgjør 5 prosent av forsikringssummen, dog høyst 90 prosent. Er arbeidstakeren 35 – 44 år, forhøyes forsikringssummen med 3,5 prosent av forsikringssummen for hvert år vedkommende er yngre enn 45 år. Er arbeidstakeren 34 år eller yngre, forhøyes forsikringssummen med 2,5 prosent av forsikringssummen for hvert år vedkommende er yngre enn 35 år. I tillegg kommer 35 prosent av forsikringssummen.

Spørsmålet er om forsikrede i lys av tilbudet om fortsettelsesforsikring har krav på ytterligere utbetaling.

Etter nemndas syn må tilbudet leses i sammenheng. I tilbudet informeres det først om hvilken forsikring som tilbys, og deretter hvordan forsikringssummen i tilbudet er beregnet. Overskriften "Regulering i forhold til alder" må forstås i lys av at den opprinnelige avtalen hadde bestemmelser om aldersjustering. I tilbudet ble det opplyst at forsikringssummen var fastsatt ut fra alder på tilbudsdato og etter bestemmelsene om aldersregulering i den opprinnelige avtalen. Den mest nærliggende forståelsen av denne ordlyden er at den oppgitte forsikringssummen var det beløpet forsikrede under den opprinnelige avtalen ville hatt krav på å få utbetalt, basert på hans alder på tidspunktet for tilbudet. Altså at aldersreguleringen var bakt inn i beløpet. Det ble vist til bestemmelsene om aldersregulering "som vist nedenfor", og som da forutsetningsvis ikke gjaldt for avtalen om fortsettelsesforsikring.

I neste avsnitt i tilbudet var den opprinnelige avtalens bestemmelser om aldersjustering inntatt. Etter nemndas syn kan ikke dette forstås slik at aldersregulering vil komme i tillegg til

forsikringssummen som er beregnet i tilbudet. Det var ikke inntatt andre bestemmelser om aldersjustering i tilbudet, og henvisningen måtte da nødvendigvis gjelde det som var skrevet i dette påfølgende avsnittet. Etter nemndas vurdering var det tilstrekkelig klart at den oppgitte forsikringssum var uten videre korrigerings for alder.

Forsikrede har vist til Høyesteretts uttalelser om tolkning av forsikringsavtaler i Rt. 1997 s. 1807, som har betydning der avtalen er uklar. Etter nemndas syn kunne selskapet med fordel ha gjort det klarere at annet avsnitt under overskriften "Regulering i forhold til alder" var et sitat fra den opprinnelige avtalen, for eksempel ved å ta dette med i anførselstegn. Lest i sin kontekst finner nemnda likevel at tilbudet var tilstrekkelig klart til at forsikrede ikke hadde en begrunnet forventning om at formuleringene i avsnittet gjaldt hans avtale. Dersom forsikrede var i tvil kunne han ha sjekket avsnittet i tilbudet opp mot den opprinnelige avtalen, eller tatt kontakt med selskapet. Senere utstedte forsikringsbevis regulerer hvilken dekning som er avtalt, og det fremgår ikke av disse at forsikringssummen skal reguleres etter alder, men kun justeres etter uføregrad.

Det bemerkes at forsikredes anførsel ville innebære krav på en vesentlig høyere utbetaling enn det han hadde krav på etter den opprinnelige ordningen, noe han generelt ikke hadde noen grunn til å forvente.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Tonje Giertsen (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).